

"...

II- İTİRAZ BAŞVURULARININ GEREKÇELERİ

A- 2010/26 Esas Sayılı İtirazın Gerekçe Bölümü Şöyledir:

'213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5. maddesiyle değiştirilen 4. fıkrasının (a) bendinde 'Maliye Bakanının Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personele (bağlı kuruluşların kadro karşılığı sözleşmeli personeli hariç) en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %200'ünü geçmemek üzere ek ödeme yaptırmaya yetkili olduğu hükme bağlanmış olup; Anayasa Mahkemesi'nin 05.07.2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 20.03.2008 tarih ve E:2006/109, K:2008/82 sayılı kararı ile söz konusu maddede geçen 'Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan' ibaresinin Anayasa'nın 10. maddesine aykırı olduğundan bahisle iptaline karar verilmiş ve iptal hükmünün kararın Resmi Gazetede yayımından 1 yıl sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir.

Bu arada; 10/07/2009 tarih ve 27248 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun'un 47. maddesinin 3. fıkrası ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan 'Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan' ibaresi 'Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatında çalışan' şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Trabzon Merkez Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Denizcilik Anadolu Meslek Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi Döner Sermaye Saymanı olarak görev yapmakta olan davacı tarafından; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Ek 13. maddesinin 4. fıkrası uyarınca Maliye Bakanlığı personeline ödenen ek ödemedir yararlanılması istemiyle davalı idareye başvuruda bulunduğu, davalı idarenin 27.07.2009 tarih ve 24197 sayılı işlemiyle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının (a) bendinde yapılan yasal değişiklik gerekçe gösterilerek davacının talebinin reddedildiği, bu işlemin iptali istemiyle görülmekte olan bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasa Mahkemesi'nin 20.03.2008 tarih ve E:2006/109, K:2008/82 sayılı iptal kararının gerekçesinde özetle; kadroları Maliye Bakanlığı bünyesinde olan saymanlarla, kadroları bu Bakanlık bünyesinde olmamakla birlikte disiplin, sicil ve yargılanmalarına karar verilme gibi personel işlemleri anılan Bakanlık tarafından yürütülen saymanların; yaptıkları görevlerin nitelikleri, sorumlulukları, personel işlemleri ve Sayıştay'a hesap verme konularındaki durumları aynı olduğundan aynı yasa kurallarına tabi tutulmalarının Anayasa'nın eşitlik ilkesinin gereği olduğu vurgulanmıştır.

Olayda; 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 47. maddesinin 3. fıkrası ile yapılan düzenleme ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan 'Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan' ibaresi 'Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra

teşkilatında çalışan' şeklinde değiştirilmiş olup; yapılan bu düzenleme ile kadroları Maliye Bakanlığı bünyesi dışında bulunan saymanlar yeniden ek ödeme kapsamı dışında bırakılmıştır.

Anayasa'nın 10. maddesinde 'Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar' denilmektedir. Bu ilke, birbirleriyle aynı durumda olanlara ayrı kuralların uygulanmasını, ayrıcalıklı kişi ve toplulukların yaratılmasını engellemektedir. Aynı durumda olanlar için farklı düzenleme, eşitliğe aykırılık oluşturur. Anayasa'nın amaçladığı eşitlik mutlak ve eylemli eşitlik değil hukuksal eşitliktir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar ayrı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'nın öngördüğü eşitlik ilkesi çiğnenmiş olmaz.

178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 11. maddesinin (a) bendinde, genel bütçeli daireler nezdindeki merkez saymanlıkları, askeri ve mülki tüm nakit saymanlıkları, genel ve katma bütçeli kurum saymanlıkları, kadroları Bakanlıkta olan döner sermaye ve fon saymanlıklarının Muhasebat Genel Müdürlüğüne bağlı olduğu belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 61. maddesinin 5436 sayılı Yasa ile değiştirilen birinci fıkrasında, gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerini yürütenlerin muhasebe yetkilisi (sayman) olduğu belirtilmiştir.

832 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 44. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, hesapların saymanlar tarafından bu kanunda ve diğer kanunlarda yazılı süreler içinde tamamlanarak incelemeye hazır vaziyette bekletileceği ve Sayıştay'ın bildireceği yere gönderilmesi gerektiği, hesapların başında bulunan sonuncu sayman tarafından hazırlanacağı ve verileceği, hesabın verilmesinden doğan sorumluluğun bu kişiye ait olduğu kurala bağlanmıştır.

Yapılan bu düzenlemeler ile kadroları Maliye Bakanlığı bünyesinde olan saymanlarla, kadroları bu Bakanlık bünyesinde olmamakla birlikte disiplin, sicil ve yargılanmalarına karar verilme gibi personel işlemleri anılan Bakanlık tarafından yürütülen saymanların; yaptıkları görevlerin nitelikleri, sorumlulukları, personel işlemleri ve Sayıştay'a hesap verme konularındaki durumları aynı olduğundan aynı yasa kurallarına tabi tutulmaları Anayasa'nın eşitlik ilkesi gereği olup; kadroları başka kurumlarda olan saymanların hukuki durumlarda herhangi bir değişiklik olmadığı anlaşıldığından, yapılan düzenleme ile Maliye Bakanlığı personeline yapılan ek ödemedeki yararlandırılmamalarının Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiği kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan 'Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatında çalışan' ibaresinin bu davada uygulanacak hüküm olduğu ve Anayasa'nın 10. maddesine aykırı olduğu kanaatine ulaşıldığından bu hükmün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına, dava dosyasının tüm belgeleriyle birlikte onaylı suretinin dosya oluşturularak karar aslı ile birlikte Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine, iş bu karar aslı ile dosya suretinin Anayasa Mahkemesi'ne tebliğinden itibaren 5 ay süre ile beklenmesine, 5 aylık

süre içerisinde karar gelmez ise davanın yürürlükteki mevzuat uyarınca çözümlenmesine, 18.02.2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.'

B- 2010/111 Esas Sayılı İtirazın Gerekçe Bölümü Şöyledir:

'Dosyanın incelenmesinden, Milli Eğitim Bakanlığı'nda görevli döner sermaye saymanlarının, 213 sayılı Yasanın ek 13. maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı personeline yapılan ek ödemededen yararlandırılması istemiyle yapılan başvurunun dava konusu işlemle reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı ve davalı idarelerce verilen savunmalarda, dava konusu işlemin dayanağı olarak 5917 sayılı Yasa'nın 47. maddesinin 3. fıkrası hükmü ile 213 sayılı Yasa'nın ek 13. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yapılan değişikliğin gösterildiği anlaşılmaktadır.

Kadrosu Maliye Bakanlığında bulunmayan ve 213 sayılı Yasada 5234 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikten önceki ek 13. maddesi hükmü uyarınca Maliye Bakanlığı Personeline ödenmekte olan ek ödemenin yararlandırılan döner sermaye saymanları 5234 sayılı Yasa ile ek ödeme kapsamı dışında bırakılmış, anılan Yasa hükmünün Anayasa Mahkemesi'nce iptali üzerine 10.07.2009 tarih ve 27248 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5917 sayılı Yasa ile paralel yönde bir düzenleme getirilmiş bulunmaktadır.

Anayasanın 10. maddesinde; herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu vurgulanmıştır. Eşitlik ilkesi ile birbirleriyle aynı durumda olanlara aynı kuralların uygulanmasının sağlanması amaçlanmıştır. Bu itibarla aynı hukuksal durumda olanlar için yapılan farklı düzenlemeler Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırılık oluşturmaktadır.

178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 11. maddesinin (a) bendinde, genel bütçeli daireler nezdindeki merkez saymanlıkları, askeri ve mülki tüm nakit saymanlıkları, genel ve katma bütçeli kurum saymanlıkları, kadroları Bakanlıkta olan döner sermaye ve fon saymanlıklarının Muhasebat Genel Müdürlüğüne bağlı olduğu belirtilmiştir.

Bu durumda, kadroları kendi kurumlarında bulunmakla birlikte döner sermaye saymanlığına Maliye Bakanlığınca atanan ve sicil, terfi, izin gibi özlük işleri aynı Bakanlıkça yapılan, her mali yıl ya da hesap dönemi sonunda Sayıştay'a hesap veren ve kusursuz sorumluluk esasına göre sorumlu olan kadrosu Maliye Bakanlığında bulunan döner sermaye saymanları gibi aynı unvan, görev, yetki ve sorumluluklara sahip olan döner sermaye saymanlarının 213 sayılı Yasanın ek 13. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde 5917 sayılı Yasanın 47. maddesinin 3. fıkrası ile yapılan değişiklikle sadece kadro ölçütünden hareketle aynı yerde görev yapan kadrosu Maliye Bakanlığında olan döner sermaye saymanlarına yapılan ek ödemededen yararlandırılmamalarının Anayasanın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine aykırı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13. maddesinin 4. fıkrası (a) bendini değiştiren 47. maddesinin 3. fıkrasındaki 'Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatında çalışan...' ibaresinin Anayasanın 10. maddesine aykırı olduğu kanısına varıldığından anılan madde hükmünde geçen söz konusu ibarenin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, dava dosyasının esastan

Esas Sayısı : 2010/26
Karar Sayısı : 2011/161

görüşülmesinin, Anayasa Mahkemesince bu konuda bir karar verilinceye kadar bekletilmesine 15.10.2010 tarihinde oy birliğiyle karar verildi."